

Białowiecki Park Narodowy (1921–2011) – próba bilansu 90-lecia**Białowieża National Park (1921–2011) – an attempt at assessing the 90 years**

CZESŁAW OKOŁÓW

*17–230 Białowieża, Park Pałacowy 5/4***Słowa kluczowe:** park narodowy, ochrona przyrody, badania naukowe, edukacja, turystyka, Polska.

W opracowaniu przedstawiono proces formowania obecnego systemu prawno-organizacyjnego Białowieckiego Parku Narodowego, poczynając od leśnictwa i nadleśnictwa „Rezerwat” przez Park Narodowy w Białowieży po Białowiecki Park Narodowy (BPN), a także zwiększenie obszaru chronionego Parku z 4594,56 ha (1921 r.) do 10 517,27 ha (1996 r.). Największymi osiągnięciami na polu ochrony przyrody są udana restytucja żubra oraz zabezpieczenie naturalnego biegu procesów ekologicznych w lasach naturalnych o charakterze pierwotnym, przez co zachowały się liczne relikty lasów pierwotnych. Istnienie BPN sprzyjało rozwojowi badań naukowych, zwłaszcza wieloletnich programów badawczych prowadzonych na stałych powierzchniach eksperymentalnych. Dzięki tym badaniom Park jest jednym z najlepiej zbadanych obszarów Europy, a ich wyniki ukazały się w ponad 3300 publikacjach. Ponadto Park, poprzez Muzeum, Rezerwat Pokazowy Żubrów, Ośrodek Edukacji Przyrodniczej oraz rzeszę kwalifikowanych przewodników, odgrywa istotną rolę edukacyjną, a wieś Białowieża jest znanym ośrodkiem turystyki o charakterze międzynarodowym.